

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

ŽMOGAUS KŪNO ĮVAIZDIS MENO KŪRINIUOSE IR REALUS KŪNO DYDIS BEI FORMA NUO PRIEŠ- ISTORINIŲ LAIKŲ IKI XXI A.

Autoriai. Melita VIRPŠAITĖ (MF Medicinos studijų programa, VI kursas), Greta VIRPŠAITĖ (Matematikos ir informatikos fakultetas, Programų sistemos, IV kursas).

Vadovas. Prof. dr. (HP) Janina TUTKUVIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Tikslas. Išanalizuoti žmogaus kūno vaizdavimo meno kūrinuose raidą nuo priešistorės iki XXI a. ir palyginti ją su realaus žmogaus kūno dydžio bei formų raida. Siekiama atskleisti, kaip sociokultūriniai pokyčiai ir idealai paveikė žmogaus kūno reprezentaciją vizualiojoje kultūroje ir kaip tai atsispindėjo realybėje.

Metodai. Atlikta mokslinės literatūros analizė, naudojant duomenų bazes PubMed, Google Scholar ir JSTOR. Realaus žmogaus kūno ištyrimui pasitelkta antropometriniais duomenimis iš archeologinių tyrimų, karo šauktinių įrašų ir šiuolaikinių matavimų duomenų bazių. Analizuoti įvairūs meno stiliai ir jų santykis su to meto socialinėmis, religinėmis ir sveikatos tendencijomis.

Rezultatai. Per laikotarpius meno atvaizdai dažnai neatitiko realios žmogaus išvaizdos. Priešistorės skulptūros, pavyzdžiui, Veneros figūrėlės, pabrėžė vaisingumą, o senovės Egipto ir Graikijos menas idealizavo jaunos, lieknus ar raumeningus kūnus, nors realūs žmonės tikėtinai atrodė visai kitaip – priešistorėje dėl gyvenimo sąlygų, Senovės Egipte – dėl genetinių priežasčių. Viduramžiais menas ignoravo anatomicinį tikslumą ir vaizdavo lieknesnius žmones nei realius to meto gyventojus, o Renesanse grįžo prie kūno mokslinio pažinimo, tačiau vis dar dominavo idealizacija. Baroko laikotarpiu vyravo pilnesni kūnai, o XIX a. realizmas pradėjo atspindėti tikresnes kūno formas. XX–XXI a. menas ir žiniasklaida formuoja iškreiptus standartus – lieknos moterys, raumeningi vyrai. Nors realybėje žmonės tapo aukštesni, daugelyje šalių išaugo nutukimo lygis. Tai rodo, kad menas labiau vaizduoja idealus ar tarnauja kaip socialinė kritika, o ne atspindi tikrovę.

Išvados. Žmogaus kūno vaizdavimas mene nuo seno buvo formuojamas ne pagal realią fizinę išraišką, o pagal to meto kultūrinius, religinius ir estetinius idealus. Šis tyrimas atskleidžia, kad menas dažnai nutolsta nuo realybės, tačiau kartu atspindi visuomenės vertybes ir žmogaus kūno suvokimą skirtingais istoriniais laikotarpiais.

Raktažodžiai. Žmogaus kūnas mene; kūno įvaizdis, antropometrija; idealus kūnas; istorinis kontekstas.